

FUNCTIONELE APPARATUUR

Belgische
Beroepsvereniging
Nederlandstalige
Orthodontisten

WANNEER HEB JE FUNCTIONELE APPARATUUR NODIG?

De tanden van boven- en onderkaak vormen samen één geheel. Als de tanden goed op elkaar passen, kan dit geheel goed werken. Wanneer de tanden van de bovenkaak niet goed op die van de onderkaak passen, ligt de oorzaak vaak in een foute relatie tussen boven- en onderkaak.

Er wordt dan een beugel geplaatst die behoort tot de groep van de functionele apparaten.

WAT IS FUNCTIONELE APPARATUUR?

Een functioneel apparaat is één van de oudste en meest toegepaste orthodontische beugels.

Die worden gebruikt om een verkeerde kaakstand te corrigeren waarbij slechts weinig tandbewegingen gebeuren. De kaken worden in een goede onderlinge relatie gebracht en individuele tandbewegingen zijn met zo'n apparaat maar in beperkte mate mogelijk.

Zo kan de onderlinge verhouding van boven- en onderkaak verbeteren, waardoor de krachten van spieren, tong, wangen en lippen een nieuw evenwicht vinden.

EEN ORTHODONTISCHE BEHANDELING IN 2 FASEN

Vaak maakt de behandeling met een functioneel apparaat deel uit van een orthodontische behandeling in twee fasen waarbij in een 1e fase de relatie tussen boven- en onderkaak verbeterd wordt en in een 2e fase de tandstand door middel van vaste apparatuur (blokjes) gecorrigeerd wordt.

VIJF VERSCHILLENDE GROEPEN FUNCTIONELE APPARATEN

1 Eenvoudige functionele apparaten

Tot deze groep behoren de apparaten waarbij de tanden in boven- en onderkaak in één enkele beugel zijn verenigd. Het apparaat bestaat vooral uit kunst-hars en soms zitten er ook boogjes, veertjes of schroeven in.

2 Functionele apparaten met een buitenbeugel

Bij sommige patiënten is het nodig om samen met een functioneel apparaat ook een buitenbeugel te gebruiken. De buitenbeugel kan in het functionele apparaat vastzitten of kan er apart bijgeplaatst worden.

3 *Functionele apparaten met vaste apparatuur*

Soms wordt functionele apparatuur gecombineerd met vaste apparatuur (blokjes).

Die vaste apparatuur zorgt ervoor dat de tanden mooi in één boog komen te staan terwijl de functionele apparatuur er tegelijkertijd voor zorgt dat de tanden in boven- en onderkaak beter op elkaar zullen passen.

4 *Vastzittende functionele apparatuur*

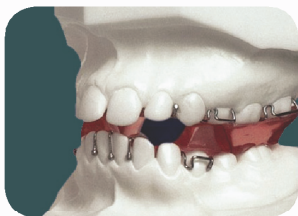

Een vast functioneel apparaat wordt op de tanden in de boven- en ondertandboog vastgemaakt en bestaat uit een buisje/veertje waarin een staafje schuift. Dit apparaat werkt als een telescoop en verbetert de positie van de kaken telkens als de patiënt bijt.

Dit apparaat zit vast in de mond en kan bijgevolg niet uitgenomen worden. Ook deze beugel kan in combinatie met de blokjes gebruikt worden. Het is geen probleem om met dit apparaat te eten en te praten, maar zoals bij elke beugel vraagt het in het begin enige aanpassing.

5

Tweedelige functionele apparaten

Dit functioneel apparaat bestaat uit twee aparte uitneembare beugels – één in de bovenkaak en één in de onderkaak – die wanneer men bijt op zo'n manier in elkaar passen dat de positie van de beide kaken tegenover elkaar gewijzigd wordt. Dit apparaat kan 24 uur per dag gedragen worden en mogelijk kan je orthodontist vragen om het apparaat ook tijdens het eten in te houden. Bij het poetsen dient de beugel uitgenomen te worden.

De keuze van een specifiek type van functionele apparatuur wordt door je orthodontist gemaakt, waarbij met verschillende factoren rekening wordt gehouden.

HOE MOET DE BEUGEL GEDRAGEN WORDEN?

Je orthodontist zal je leren hoe je de beugel in de mond moet plaatsen. Doe dit altijd op de manier zoals het is aangeleerd. Ga rustig te werk zodat je beugel niet beschadigd wordt of breekt. Als de beugel stuk is, neem contact op met je orthodontist en vraag wat je moet doen.

WANNEER MOET DE BEUGEL GEDRAGEN WORDEN?

Sommige beugels moeten minimum 14 uur per dag gedragen worden, andere moeten altijd gedragen worden, dus dag en nacht.

Een functioneel apparaat dat uit één deel bestaat, doe je uit om te eten. Voor het eten stop je de beugel in het beugeldoosje. Na het eten worden tanden en beugel steeds gepoetst.

Bestaat je beugel uit twee delen, dan kan je de beugel tijdens het eten inhouden. Na het eten doe je je beugel uit om deze samen met je tanden goed te reinigen.

Functionele apparaten die vastzitten, kan je niet uitdoen, maar na het eten moet je telkens zeer goed poetsen.

Volg hierbij stipt de instructies van je orthodontist op.

TANDEN POETSEN EN JE BEUGEL REINIGEN

Vermijd snoep en tussendoortjes. Voedselresten die onder je beugel blijven zitten, zorgen er heel snel voor dat je tandvlees gaat zwellen, er rood uit ziet en bloedt. (= een tandvleesontsteking). Hierdoor kunnen ontkalkingen en/of gaatjes (cariës) ontstaan.

Poets je gebit grondig en schenk bijzondere aandacht aan alle oppervlakken van je tanden, dus ook de binnenkant en het kauwvlak van je tanden.

Het is fijn om een schone beugel te dragen. Poets je beugel met je tandenborstel. Zorg dat de beugel overal even grondig gepoetst is. Heb zeker aandacht voor de metalen deeltjes.

Je orthodontist zal je mogelijk extra instructies geven voor het onderhoud van de beugel en je extra producten voorschrijven om dit te doen. Volg die raad goed op.

Zorg ervoor dat je tanden en beugel altijd perfect gepoetst zijn. Poetsen doe je dus elke keer als je iets gegeten hebt en 's avonds voor het slapen gaan.

DE BEHANDELING

De behandeling met een functioneel apparaat is niet pijnlijk. Zoals bij elk apparaat dat in de mond geplaatst wordt, duurt het even (een paar dagen) om er aan te wennen. In het begin heb je wat last van extra speeksel in je mond, maar dit is normaal.

Praten met een beugel gaat in het begin wat moeilijker, maar dat went snel. De eerste dagen kunnen je kaakspieren en je tanden wat gevoelig zijn, maar ook dit gaat over.

Het is heel belangrijk om in het begin goed vol te houden en je beugel niet uit te laten. Zo wen je er het snelste aan.

Sommige patiënten klagen in het begin over lichte hoofdpijn of pijn aan de kaken en kauwspieren en hebben het soms moeilijk om de slaap te vatten.

Je zal regelmatig bij je orthodontist op controle moeten gaan. De veranderingen in je kaakrelatie en je gebit worden dan geëvalueerd en het functionele apparaat wordt dan nagekeken en indien nodig aangepast.

Breng dus bij elke controle je beugel mee.

Het functionele apparaat werkt alleen als het op zijn plaats in de mond zit. Draag het dus plichtsbewust. Wordt het apparaat niet gedragen zoals voorgeschreven dan zal de behandeling mislukken of moet ze worden stopgezet.

ENKELE
VOORBEELDEN

Voor de functionele behandeling

Na de functionele behandeling

Voor de functionele behandeling

Na de functionele behandeling

UURSCHEMA

Noteer voor jezelf gedurende vier weken wanneer je je beugel draagt:

1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
MA																								
DI																								
WO																								
DO																								
VR																								
ZA																								
ZO																								

2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
MA																								
DI																								
WO																								
DO																								
VR																								
ZA																								
ZO																								

.....
*Hoe meer kruisjes,
hoe sneller en beter de behandeling vordert.*
.....